

Sprawozdanie

z dwudniowego posiedzenia stałego Komitetu Równości ETUCE Standing Committee for Equality (SCE) :

19 – 20. 02. 2018, Bruksela

Na kadencję 2017 – 2020 do Komitetu powołano 75 członków z 29 krajów Europy oraz Azerbejdżanu i Gruzji, w tym dwie przedstawicielki z Polski: Dorota Obidniak (ZNP) i Maria Kotełko (KSN).

W posiedzeniu brało udział 51 członków Komitetu , w tym z Polski Maria Kotełko (KSN) i Dorota Obidniak (ZNP). Był też obecny przedstawiciel Sekretariatu KK reprezentujący Oświatę, kol.Gryczan.

W związku z prezydencją bułgarską w UE gościem posiedzenia była v-ce minister Edukacji i Nauki Bułgarii Denitsa Sacheva.

Obrady otworzyła Rosella Benedetti – Przewodnicząca Komitetu.

Następnie Susan Flocken (European Director ETUCE) powitała wszystkich uczestników i przedstawiła główny temat posiedzenia , tj. „Równość w Edukacji” (*Equality in Education*”).

W swoim wystąpieniu v-ce minister Edukacji i Nauki Bułgarii Denitsa Sacheva przedstawiła niektóre działania swojego ministerstwa i wybrane problemy edukacji w Bułgarii. Aktualnie rząd Bułgarii przeznacza duże fundusze na poprawę warunków edukacji, m. in. działa specjalny program pozyskiwania młodych ludzi do zawodu nauczyciela. D. Sacheva wymieniła niektóre problemy sektora edukacji w Bułgarii, m.in. : duża liczba dzieci nie biorąca udziału w procesie edukacji (ok. 200 000), problem migrantów (zapewnienia edukacji dzieciom migrantów) oraz problem szeroko rozumianych „wartości” w systemie edukacji.

Tak, jak w latach poprzednich przedstawiciel EIGE (European Institute for Gender Equality) w Wilnie (Maurizio Mosca) przedstawił efekty działalności Instytutu w ostatnim czasie. Instytut publikuje coroczny „Index” , w którym zawarte są informacje o sytuacji w zakresie równości (m.in. różnice w uposażeniu kobiet i mężczyzn) w sektorze edukacji. W tym roku „index” zawierać będzie informacje dotyczące sektora nauki i szkolnictwa wyższego. Sektor nauki i szkolnictwa wyższego jest też uwzględniony w projekcie „*Gender segregation in education*” (Segregacja płci w edukacji). Informacje na stronie www.eige.europa.eu.

Następnie przedstawiono krótkie omówienie działalności ETUCE w roku 2017 i 2018 . Jego najistotniejsze punkty to:

- Udział przedstawicieli ETUCE w EI World Women Congress , który odbył się w Maroku w dn. 5-7 02.2018,
- Realizacja projektu : „[Empowering education trade unions to address gender equality in the teaching profession through social dialogue \(2018-2019\)](#)” - wsparcie nauczycielskich związków zawodowych w działaniu na rzecz równości w ramach dialogu społecznego,

- Opracowanie dokumentu „Tackling the gender pay gap” (Zapobieganie różnicy uposażeń kobiet i mężczyzn) – dokument dostępny na stronie ETUCE

W dwu kolejnych wystąpieniach przedstawicielki związków z Armenii i ze Słowenii przedstawiły działalność swoich związków nakierowaną na problemy równości i ogólniej, sytuację pracowników edukacji w tych krajach.

Przedstawicielka z Słowenii skupiła się na problemach związanych z migrantami.

Bardzo interesujące było wystąpienie przedstawicielki związku CRSTESA z Armenii (Elen Manaseryan), która przedstawiła sytuację pracowników sektora edukacji w Armenii. CRSTESA jest związkiem założonym w r. 1926 i skupia również pracowników szkół wyższych, zarówno szkół publicznych, jak i prywatnych (które mają duży udział w sektorze edukacji) Związek zawarł układ zbiorowy z Ministerstwem Edukacji w r. 2017. Średnie uposażenie miesięczne w sektorze wynosi 209 Euro (średnia krajowa 332 Euro).

Prace w grupach roboczych

W drugiej części posiedzenia odbyły się spotkania w 4-ch grupach roboczych (dyskusyjnych). W odróżnieniu od lat ubiegłych temat dyskusji we wszystkich grupach był ten sam, tj. ustalenie priorytetów dla ETUCE w programie dot. równości, różnorodności i integracji (*ETUCE Action Plan for Equality, Diversity and Inclusion*)

Uczestniczyłam w pracach grupy, której moderatorami byli : Mauricio Mosca z EIGE, Barbara Helffrich z EPSU^(*) oraz Dianne Woloschuk z Canadian Teachers Federation (przewodnicząca komitetu ds. statusu kobiet).

W grupie uczestniczył także kol.Gryczan, przedstawiciel Sekretariatu KK oraz koledzy i koleżanki z Turcji, Szkocji, Szwecji i Anglii.

B.Helffrich (EPSU) stwierdziła m.in. , że „pay gap” w sektorze publicznym jest mniejsza , niż w innych sektorach. EPSU rekomenduje, aby w układach zbiorowych były zawarte gwarancje równych uposażeń kobiet i mężczyzn.

D. Woloschuk przedstawiła sytuacje w Kanadzie („pay gap” maleje), w rządzie kanadyjskim obowiązuje parytet płci.

Następnie dyskusja skupiła się na problemie migrantów i edukacji dzieci migrantów, oraz ogólniej edukacji mniejszości etnicznych., również w kontekście przypadającego 20.02. Dnia Języka Ojczystego ONZ.

Kol. Gryczan stwierdził, że w Polsce mamy również problem migrantów z Ukrainy, jednakże w dyskusji poddano w wątpliwość , czy Ukraińcy pracujący w Polsce są „migrantami”. Jednakże pozostaje problem nauczania tej mniejszości również w Polsce.

Ja (MK) zwróciłam uwagę na fakt , że problem nauczania mniejszości etnicznych, to nie tylko problem „migrantów” , ale także np. problemy nauczania dzieci pochodzenia polskiego na Litwie i Białorusi, należących do „mniejszości etnicznej” , zamieszkującej te kraje od kilku wieków.

Pierwszy dzień obrad zakończył się zebraniem raportów grup roboczych.

W drugim dniu obrad przeprowadzono dyskusję nad projektem rezolucji (rekomendacji) Komitetu na Konferencję ETUCE w Atenach (27-28 11 2018).

Na mój wniosek wprowadzono dwie poprawki, poprzez dodanie , że odpowiednie akapity dotyczą także sektora szkół wyższych i nauki oraz kształcenia na wszystkich poziomach edukacji. Ostateczny tekst rezolucji dostępny jest na stronie ETUCE.

Na zakończenie obrad Susan Flocken przedstawiła plan najbliższych wydarzeń, tj.

- konferencję ETUCE w połowie kadencji w Atenach (27-28 11 2018).
- 25-27 04 2018 – workshop „ICT inclusive education”
- 7 – 8 05 Baku 2018 – konferencja nt równości płci
- Następne spotkanie Komitetu (SCE) – 7 – 8 02. 2019

Na tym posiedzenie zakończono.

Możliwości współpracy KSN z ETUCE i EIGE

W Komitecie związki zawodowe zrzeszające pracowników w obszarze szkolnictwa wyższego są bardzo słabo reprezentowane. Oprócz KSN reprezentowany jest m. in. związek FNS Alma Mater z Rumunii, którego przedstawicielką jest prof. Anca Sipos, która deklaruje zainteresowanie współpracą, a także związek nauczycieli akademickich z Portugalii. Kontakty z tymi związkami mogłyby zaowocować udziałem w projektach europejskich , zarówno w ramach ETUCE, jak i w ramach np. Erasmus +.

ZNP uczestniczy aktualnie w dużym projekcie Erasmus + , którego partnerami są związki zawodowe z Rumunii, Litwy i Niemiec. Dotyczy on nauczania w szkołach ponadpodstawowych.

Ponadto celowe wydaje się nawiązanie kontaktu z EIGE, również w kontekście uczestnictwa w projektach.

W ramach European Social Dialog działa grupa robocza ds. szkolnictwa wyższego i nauki. Należy sprawdzić, czy KK ma tam swojego przedstawiciela.

Opracowała

Maria Kotełko

*European Public Sector Unions Federation – odpowiednik ETUCE zrzeszający pracowników sektora publicznego (8 mln członków m.in. w sektorze służby zdrowia, służb komunalnych, urzędników państwowych, etc.); 68 % tych pracowników stanowią kobiety